

AKATALPA

Temmuz 2017 - Sayı 211

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Aytekin KARAÇOBAN

Suat Kemal ANGI

1000+1 SORU

225.
Her salınışında
delik deşik bir fiçıya
lav dakikalarını akıtıyor
yanardağımın sarkacı.

Zamanın saydam duvarına
şakağını çarpıp duruyor boşluk.

Belleğim, o çılgın çingırak,
kendini mi sınıyor
unutmanın kayalarında çınlarken?

226.
Afrika'dan Avrupa'ya
pruvasında yunus,
efsane yüklü, şişirme teknenle
çivi döşeli yolda yüzen kardeşim
söyle,
Akdeniz'in dilinden
iyi çevrilmemiş bir sözcük müsün şimdi?

Koşturmacan bitti;
bir avuç topraksın artık beşinci mevsimde.
Çürürken çoğalttığın görünmez duvara
ne yazıyor yokluğun kurduğu denge?

227.
Kuşun tek kanadında
bulutların karnibaharına
saplanan bıçaksa gördüğün,
neden olmasın şairim.
Göğün kumaşını biçen
makassa çift kanat,
olur mu olur.
Başka biri onda
sessizliğin halısına desen dokuyan
mekîği de görür.
İyi de,
nerededir bütün bunları yaptırın el?

İNEK

Kesilmeme garantisi verilirse
İnsanlığımı bir inekle rahatlıkla değişebilirim
Yaşım müsait tanıklık önemli
Kuşun dalın canına ya da insanın insanın

İlk gün tedirgindim
Davullar koşarak iniyordu tepeden
Ağaçlar suyla oynuyor
Köpekler acı acı havlıyordu
Geceye kadar sürdü şamata
Sonra bacaklarımı kırmak
Boynumu kıvrıp mememe yaslamak
Uyumak istedim
Uyandığımda ayaktaydım

İkinci gün
Karnımın üstüne yatmayı becerdim
Dünyayı kaygısız seyredemesem de
Ağzıma ekşi otların ve taşların şeklini verdim

Üçüncü gün
Gözlerimi bir an yumup gülüşünü düşününce
Bir trende olmam gerektiğini anladım
Senin ve akasyaların rüzgârı peşinde pişman
Yine de acımın yine de kahrın insanlığın
Şafak sökmek iniltisi dinmek üzereydi gecenin
İki kişi geldi sözlükle konuşan
Sonra biri bir kanat uzattı diğeri sırtına taktı
Kalkamadım kafamı bulamadım
Benim kanımdı ıslatan ot halıyı ve doyuran
Altındaki miniskül dünyalıları

Hüseyin Alemdar, Suat Kemal Angı, Sevil Avşar, Duran Aydın, İhsan Baran, Oresay Özgür Doğan, Öztekin Düzgün, Altay Ömer Erdoğan, Özgün Ergen, Osman Serhat Erkekli, Mehmet Girgin, Bekir Göl, Engin Hamamcı, Devrim Horlu, Nihan İşiker, Eren İmre, Barbaros İrdelmen, Korkut Kabapalamut, Aytekin Karaçoban, Sinan Karadeniz, Zabit Karaköse, Beytullah Kılıç, Hüseyin Korkmaz, Volkan Odabaş, İbrahim Oluklu, Güray Özçelik, Selma Özeşer, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, Gültekin Tezcan, Hasan Varol, Fesih Vural, Hakan Yirik.

İki Şairden İki Şaire Bakış:
AŞKTAN ALIR RENGİNİ DÜNYANIN
BÜTÜN ÇİÇEKLERİ; DAHA NEYİ
ANLATSIN Kİ MENDİLİN DİLİ?

Hüseyin PEKER – Altay Ömer
ERDOĞAN

KIRIK MOZAIK

Kör bir kuyuda yitirdim suretimi
belki
bir
êzidiyim

Bir ceylanın gözlerine akşam çökünce
Sanki yağlı kementler dolanıyordum
Düşlerimde kanlı çocuk kundakları
Delik deşik ağıtlar bin yıllık çiban
Eski bir yalan oluyor babil söylenceleri
Kan damlıyor avesta'nın sayfalarından

Her coğrafyaya bir renk işledim
belki
bir
çingeneyim

Kırlarda unuttum desem de düşlerimi
Sönmedi o ateş hep yandı bedenimde
Kondular beni kendine benzetemedi
Her toprakta ölümlerim var
Atlaslar parçalar yüreğimi bu yüzden
Ateşten bir ordudur bütün sınırlar

Ertelenmiş bir acıyım
belki
bir
ermeniyim

Ziyaretçisi olmayan bir mezar taşı gibi
Hep tenha oldum nasibimi bilirim
Bütün replikler yanlış şifrelenmişti
Yüzümün çizgilerinde durur rivayet
Her gün yeniden çarımha gerilirim

Bir sığınmaktayım sanki bu dünyada
belki
bir
süryaniyim

Silmeye çalışmayın anıların izini
İçinde yarım kalmış günlüklerimle
Gümüş işlemeli bir sandık gibi kalayım öyle
Varsın hüznün sözcüğü eşanlımlı tutulsun ömrümüzle
Ben yine her gece kulağına fisıldarım taşların
Yüzümü serin sularında yıkarım
Dicle kirvem olur milattan beri

A. HİCRİ İZGÖREN

(*Aşktan Alır Rengini – Toplu Şiirler* adlı kitaptan, Avesta Kitap,
İstanbul 2016, s. 88 – 91)

SERİMLEME

Belki de sizdiniz;
kaybolan iz tökezlediğim ince taş,
kanımı kurcalayan kıyğı. Serpilmiş peşiniz sıra
çıkılamayan yatak: etimi sınayan yonga.

Uykuların çalkantılı rüyalarından bile sağ
beyaz çarşafın içinde büzüldüğüm gece
delirmiş kefil; algılarla sınırlı:
iri ağlatı, eşelenmiş kül, çekilmiş mil,
gökyüzünde görününce tuzladığım
büyük kanyonlar..

Büyük kanyonlar,
gökyüzünde görününce tuzladığım
iri ağlatı: Eşelenmiş kül, çekilmiş mil,
delirmiş kefil, hep algılarla sınırlı kaldı.
Bu beyaz çarşafın içinde büzüldüğüm gece
uykuların çalkantılı rüyalarından bile sağ
çıkılamayan yatak: sesimi sınayan yonga
canımı kurcalayan kıyğı, serpilmiş çok
peşiniz sıra kaybolan iz elbette
tökezlediğim çakıltaşları
sizdiniz..

ÖMÜR ÖZÇETİN

(*Pikareks Dürbünü* adlı kitaptan, yasakmeyve Yayınları,
İstanbul 2016, s.17)

Hüseyin Peker:

Murat Özyaşar'ın Hicri İzgören ile yaptığı 7 temmuz 2016
tarihli *Cumhuriyet Kitap*'ta yer alan "Sevginin olmadığı yerde
fenalık vardır" adlı söyleşide Özyaşar, İzgören'in
yaralı, kanayan bir imge örgüsü olduğundan söz ediyor.
"Önce sevmeyi öğreneceksin" kabilinden şiirinin
kaynağında aşk temasının haklı bir yer işgal ettiği, şairce
başlangıç ve kaynak yapıldığı savı var. Aynı zamanda bütün
kriminal, adli sözcükleri ve halleri aşka bulaştırma cesaretinden
söz ediliyor. Sorular arasında coğrafya işgal altında ve 'kod
adı aşk' olan bir şiirle noktalanıyor sorular. Zaten bu kadarı
bile Hicri İzgören'in şiirlerini anlamakta önemli ipuçları. Şair
bunlara "sevginin olmadığı yerde fenalık vardır" diyor. Tarihsel
kaygı duyduğundan, imgelerini bu yüzden zenginleştirip
genişlettiğinden söz ediyor. Aşk ve şiir katışması da hoş bir
alaşım demesi, şairin deyimiyle yaşamın zulmüne bir başkaldırı
olarak tanımlanıyor. Yazılan eserlerin kendilerini toplumsal
gerçeklik içinde bulması da şairin söz konusu. Şiirinin güncel
bağlı gelişmesini de konu eden şair, güncel olanı şiire
yedirmenin ayrı bir zorluk olduğuna da işaret ediyor.

Ben için burasında *Aşktan Alır Rengini* başlıklı toplu şiirlerine
döndürecekim topu. Burada çıkış yılları sıralamasına göre son
kitabı başa aldığına bakarak kitapları sıralayacağım: *Zaman
Ayarlı* (2012), *Suç Duyurusu* (1999), *Bedeli Ödenmiştir* (1992),
Verilmiş Sözdür (1987), *Sessizliğin Sağanağı* (1984), *Acıyla
Diri* (1981). Toplu şiirlerin yayın tarihi ise 2016. Şu sıralar 67
yaşında olan Siverek doğumlu şair, yaralanmış, kanlı bir
coğrafyadan, şiddet içeriği yoğun sözcüklerle, insanlık sevgisi
ve onuru yanlısı, özgün, izlekleri sürükleyici, akıcı şiirler
yazdığını söylüyor özgeçmiş diliminde.

İlk kitabındaki şiirlerden seçtiğim şu dilime bakacak olursak,
kısık dizelerle oluşturduğu şiirlerinin sonrasında daha da
kesifleştiği, şiirsel dokuyu arttırdığı gözlenebilir:

"Bak bu insandır yavrum
Bu dağdır
Sunacak saklayacak
Bak bu arı
Bu iğnesi
Bu balı
Ve bu bilimdir yavrum
Onda tanıyacaksın
sana karşı senden yana olanı"

Şimdi bu dizelerin Ahmed Arif'in *Diyarbakir Kalesinden Notlar ve Adiloş Bebenin Ninnisi* şiirindeki dizelerle ve gidişatla neredeyse bire bir benzerlik taşıdığını, aynı çizgiye hizmet ettiğini söyleyebilirsiniz. Evet Hicri İzgören, tüm doğu şairlerinde rastladığımız bir hayranlığı yaşatmaktadır. Doğuşairi kendinden önceki doğu ustalarını örnek almaktan sakınmaz. Bu konuda örnekleri fazla sayılmasa da, Ciğerhun, Ahmede Hani, Selim Temo, Metin Kaygalak vb. örnekler ilk yaklaştığı şair kuşağıdır. Tabi yukarıda örneğinde gördüğümüz Ahmed Arif de sıralamanın içine alınır.

Hicri İzgören, yürekten taşırıldığı, daha çok doğu meselesini kaynak aldığı görüşlerle beslenmiş bir şiire çalışmıştır hep. "yine aynı şarkıya bu kez damardan gireceğim" diyerek söze başlamasından kaynak alarak şunu demeliyim ki: yer yer kabalaşmaktan çekinmez. Asabi mizacı şiire yedirmekten sakınmaz. "*Yarım kalmış bir yürüyüş oldum hep*" (s:19) "*Kim demiş ömür kısa külliye yalan*" (s:21) siteminin ardı sıra, "*aylardan yağmur olsun istedim takvim ikindi*" (s:20) gibi güzel bir dizeyi birbirine tutturması, onun içinde iyiye yönlendirilen ve taşkınlık yaratan bir deyiş fırtınasını da işaret eder.

Kavram ve sözcükler tehdit altında diyerek, ortamdaki gerginliğin altını çizer, çoğu anlarının toprak altında olduğunu pekiştirerek anlatır.

"*Ben mektepliye çok silgi tüketirdim
Şıklardan en çok 'hepsi' ni severdim*" (s:28)

"Toplamdan bir gül çıkaramadım" demesinin arkasından "Her savaşta yenilen bendim belki" diyen karmaşık bir ruh hali. Kimse bilmez öldüğüm esmerleri' demesi, belki onun sakladığı ruh halidir. Avam düştüğü değerler, arabesk olmaya fren kurmayan bir ağızdan kaçmayan söyleyişten yana duran İzgören, aşağıdaki dizelerle belki kendini hor görme, aşağı sanma hesapları içine girmektedir:

"*Ezelden zayıftır fiziğim benim
Bu yüzden hep dayak yedim
Öyle öyledir kendimi dövmeği öğrendiğim
Hayat zayıflarla doldurdu ömrümün karnesini*" (s:31)

İzgören şiirini besleyen güncel olaylar kadar, onun "orta sınıf" ya da başka deyişle "avam" kalmaya merakı da şiirine yeni bir kimlik kazandırmış kanımca. "*Seni seviyorum derken, biraz da kendini öldürür insan*" (s:35) demesi her ne kadar Oscar Wilde'ın *Reading Zindanı Baladı*'ndaki "herkes sevdiğini öldürür, kimi kılıçla, kimi bir çift sözle" dizesine yanaşsa da, avam deyişler sıralamasında başa oturtulacak dizeler gene onlar.

"*zar tutuyorsun tanrım*" (s:38)

"*Acemi bir dize olup virgülsüz sevsem seni*" (s:41)

"*Sistemin çarkına vida oluruz
Kendimize ceza oluruz*"(s:49)

"*Hadi n'olursun hayat
Çal bir isyan havası*" (s:57)

"Eyvallah usta" tipi amiyane seslenmeler, "*Şimdi tüm yeminler havalandırmada atılan volta*" tipi hapishaneden seslenip ilgi odağı olmalar, "*çöplüklerden toplanmış kuru ekmeğe parçalarının, bir çocuğun dişleriyle ilişkisi*"ni kurcalayan görüntülere vardırıyorsa işi. "*maktul olduk, fail olduk, / meçhul olduk*" (s:75) vb. sonuçlara bulamada son söze dönüşüyor. "*Kaçamadım şerrinden şamarından feleğin*" (s:85) dizesi arabesk değil de nedir? Ya da başka deyişle "*bütün aşklarımı*

yanlış yaşadım sanki" itirafı hangi kalıpların potasında değerlendirilebilir?

Toplu şiirlerde "Kod Adı Aşk" (s:148), "Kırık Mozaik" (s: 88) "İşgal Altında" (s:22) gibi büyük yapıtların da yer alması, bir yönüyle kitabı unutulmaz kılıyor, tekrar okunmasını sağlıyor. Ama bir yakası içine kapanık ve asosyal yaşantıyı duyuran yapayalnız bir devrimcinin körkütük masalı. "*Orda aşka yardım ve yataklıktan, sabıkalıdır şiir*" dediği gibi İzgören'in...

Ömür Özçetin 40'lı yaşlarda, İzmir Eşrefpaşa'da hatta Çimentepe'de doğup büyümüş (orada ben de gençliğimi orta yaşına kadar geçirdiğim için iyi biliyorum yazgısını). İlk kitabı *Denedik Düşü*, yasakmeyve Yayınları'ndan 2013'te çıkardığında daha tutuk bir modernist şairdi. Hem arabesk dinliyor, hem sokağın köşesinde, kaldırım kıyısında bira'sını içiyor, hem de şöyle sesleniyordu, bıyık altından gülümseyerek. Eşrefpaşalıların kurnaz ve çok bilir bir edayla gülüşleri var hep, üstten bakar, altı görür bir alaycı gülüş, ama içindeki acıyı deri'ye taşıran, kızarıp bozaran bir gülüş.

"*kendi kalbine yiyen
bir kedinin hikayesine dönüyor sokaklar*"(*Denedik Düşü*'nden)

Şimdi bu kadarından anlayacağımız Özçetin, sokakların alfabetinden, kavramlar uçuruyor, değiştirimler yaratarak, uslu durmuyor. O hem gülümseyen, hem de gücü elverdiğince koşturmaya çalışan bir ozan. Gençliği elden bırakmıyor. İkinci kitabı *Pikaresk Dürbünü*'nde (O da yasakmeyve yayını, Ağustos 2016) antenleri, telleri hızla birbirine karıştırmış, şiiri bir inşaat alanına döndürmüş, karmaşadan patırtı yapıyor. Pikaro'nun (serseri, vasıfsız) anlamı taşıdığını kendi söylüyor. Özçetin'in de yapmak istediği bir çeşit mazozizm. Kendini aşağılamakla övünüyor. Düşlemler, fantazyalar, karabasanlar içerisinde düşlerden geçerek şiirler kuruyor. Kendine benzeyen öyküler tasarlıyor. Kısaca uçuyor. Çağla Meknuze ile *yasakmeyve* dergisinde yaptığı söyleşide, Güney Amerika edebiyatının, Latin ve İspanyol şiirinin etkisinde biri olarak Arjantin, Meksika vb. yazarlarının kanının kaynattığını ekliyor. Zaten kitabına da Borges'ten bir şiir alıntısıyla başlamış. Ben bunlara ek olarak *Pikaresk Dürbünü*'nde deneysel ve somut şiire biraz daha yaklaştığını, şiirsel edimlerde elektrik çarpması gibi semtlere uğradığını söyleyeceğim. Kısaca işi karıştırmış, denizi bulandırmış, elektrikli oltaıyla balık avlıyor sanki.

"*Şiir özlemler ve hatıralardır.*" Necatigil'in bu sözüne uygunluk yaratır biçimde ne kadar modernist çağlularla ses çıkarsa da bütün dem vurduğu şiir sesleri ve olaylar arasında, kendi yaşantısından kopartmadığı o yoksul çevre imajını öne sermekten, onunla övünmekten çekinmiyor. *Denedik Düşü*'ndeki şu dizeler, onun kenar mahalle çizgisinden izler ve efelikler taşıyan nitelikte:

"*akli dengesini kaybetmiş körpeçik bir jilet
sıcacık bir günaha sesleniyor*"

Burada şairin ne kadar usta bir anlatıcı olduğu da ortada. Körpeçik bir jilet kullanılmamış bir kesicinin güzel bir betimi kanımca. Sıcacık bir günah da intiharın allanmış pullanmış, insanoğluna yutturulmuş hali.. Erhan Altan'ın genç şiir hakkında deneysel kıvrımları işaret eden şiire dair söylediği sözler hatırlanmalı: "*İkinci Yeni çağrışımlarını ise haksızlık olarak görüyorum*, (Bugünkü gençlerin yazdığı şiirleri kastediyor E. Altan) *zira İkinci Yeni'den daha zengin bir macerayla karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum*. 'Serbest' sözcüğü, eserlerin gelenekten bağımsız ve soyut bir hedefe yönelik, 'açık' yanını görüyor, ancak bu şiirlerin ortak yanını görmüyor. 'Deneysel' sözcüğü ise bu şiiri serbestten ziyade ortak yanları, birbirinden habersiz olsa da 'ortak' projeleri

çinde de görmeye çalışıyor.” (Erhan Altan, *Sıfırlı Yıllarda Şiirimizde Deneyim*, 160. Kilometre Yayınları, 2013)

Ömür Özçetin, *Pikaresk Dürbünü*'nde bir Ortaçağ hikâyesinden günümüze göndermeler taşıyan bir benzetme alışımına çalışıyor. İronik olguların ötesine taşmış, yer yer somut, bazen de deneysel şiire yaklaşan bir moda girmiştir. “*Sen bir yosmasın, yosmalar çekirdekleriyle yerir*” (s:25) uzatması da onun neşeli, bir o kadar da vurdumduymaz dünyasının eseridir. “*Kızlığına zar atacak kadar cüretkâr olur geceler*” demesi de onun dünyayla dalga geçen tarafına örnekler arasında yer almakta. “*koklatmıyor vazoda beklediğim delilik*” (s:10) onun taşma noktasını işaret ediyor.

“*Eşek iterek büyüt müştür annesi köyde*” (s:45)

Ahmet Güntan'ın Parçalı Ham.'da, “*merak değil mi, soruyorum, parçalanacak o Büyük Yeteneği bugüne dek, bizim buralarda gören oldu mu?*” dediği gibi her şey. Ömür Özçetin'i Grotesk Günlükler'den, “*Buz katınca rakıya, zar elimi bir dolandı*” dizesindeki kumarbaz çağrışımlara, Ölüşmeden - 2 şiirindeki “*Sennur Sezer gecekonduma bir avize, Hüseyin Peker bir boks eldiveni, Mehmet Taner boğazlı bir kazak*” dediği gibi her şey. Ömür Özçetin bizi anlıyor. Yüzünde kirlenen bir yorgunluk taşıyor hep. Alnın terini ve yağını o mendil siliyor hep. Bu esmer bir yağ. Zaten sarışın bir yağ olması beklenemezdi.

Altay Ömer Erdoğan:

Sözünü ettiğin söyleşide A. Hicri İzgören “*Şiirden söz ediyorsak en başta 'bana göre' demeyi unutmamamız gerekiyor. Çünkü şiir, eninde sonunda bir beğeniye dayanır. Ama beğeni dediğimiz büyük ölçüde şiirin şaşmazlarıyla oluşur*” diyor. Sen, değerlendirmende “bana göre” demeyi unutmuşsun. Ben, şimdi, şaşmazlara değinerek bir İzgören portresi çizmeye çalışacağım. “*Varsın hüznün sözcüğü eşanlamlı tutulsun ömrümüzle*” dizesinin şairi, acının coğrafyasına kadar hatta ondan da çok tarihine çalışan bir dünyayı ve hayatı kabul ile Bertolt Brecht'in “*Bugün dünle beslenerek yarına varır*” sözünü bilince yükseltirken bu bilinç sadece geçmişin köklerini bilmek değil, köklerin yaşanan süreçte de dal budak saldıgının farkında olmaktır dediği yerde duruyor. Bu duruşun sağlamlığıyla kurduğu şiirini değerlendirmemizin ipuçlarını da vermiş oluyor bir bakıma. Türk entelijansiyası, İzgören'in de yer aldığı Türkçenin bu şiir damarı ile ya melezzik üzerinden ilişki kurmayı yeğledi ya da “*Ne yana baksam dağ ve deniz sanıyordum Muş / ovasının yalancı maviliğini..*”, “*Ve beslenme çantamda / otlu peynir kokusu ydu babam...*” kaviinden dejeneratif romantizm ile. Sakın bu dizeleri ve şairini küçümsemediğim sanılmaması, ben İzgören'i melez bilinçten ve romantik milliyetçilikten ayırmak adına böyle bir okuma inşası içindeyim. Yalnız bu.

Bana göre İzgören şiiri, mayınlı arazide mayına basmadan cesaretle yürür gibi yürüyen bir şiir. Kendini hüznün ile eşanlamlı görmesi de, bir seçim ya da yordam değil, zorunluluk. “*Her köşe başında kimlik soruyor benden, / Açıp yarımı gösteriyorum*” (s.92) dizelerinin özetlediği bir kimlik savaşımının ürünü bir şiirden söz ediyoruz. “*Düşünde düş gören*” şiirden. Dolayısıyla İzgören şiirinin tematik evrenini olduğu kadar dilini de yaranın sızdırdıkları belirliyor. Sızıntılardan bir melezzik ortaya sürmüyor, tanımlamak zorundaysak mültecilik tanımına sığınmak durumundayız. Şimdi sığınmacı diyorlar ya, İzgören şiirinden yola çıkarsanız, onun sığınmak gibi bir talebi de yok. Sığınan biziz, bizim okuma çabamızın adresi bu; çünkü astigmatiz yakın geçmişimize, sınırlarımıza hipermetrop ve güzel günlere miyop. Bizdeki göz kusurlarına çalışan bir yanı var İzgören şiirinin. Senin belirttiğin türden amiyane söylemlere rastlamak mümkünse de, arabeske vurmuyor sonuçta. Hayat alanları gasp

edilmiş insanın ve sokağın isyankâr dile gelişi diyelim kısaca, konuyu bağlamak babında.

Hicri İzgören'in havzası 78 Kuşağı'dır. İlla ki bir kuşak bağlaması yapılacaksa. (Ahmet Erhan için kaleme aldığım şu satırları bu yazı için de yinelemek isterim; “O, dünyayı değiştirmek için yola çıkan romantik devrimci gençlerin oluşturduğu 78 Kuşağı olarak adlandırılan kuşaktır. Şiddetin ve ölümün karşısında hayatı savunmaya eşdeğer bir romantizmdir burada sözünü ettiğimiz, kültüre yaslanan devrimci eylemin oluşturduğu değerler ve içtenlikli, incelikli kavrayıştır”; “*Ahmet Erhan Bugün de Ölmedi*” adlı yazıdan, *Yeni e dergisi, Şubat 2017*) *Senin yukarıda 'kuşak' nitelemenden ben şiirinin kurduğu akrabalıkları anlıyorum kaldı ki. Şimdi burada bir şeyi ayırmak ve İzgören şiirinin şaşmazı olarak belirlemek gerek; o, şiiriyle Mezopotamya mistisizminden beslenmediği kadar bel de bağlamamıştır. Bir de senin kurduğun akrabalık bağları popülerle sınırlı kalmış, kanımca biraz daha genişletilebilir. Örneğin Kürt edebiyatının Yunus Emre'si olarak bilinen 16. yüzyıl şairlerinden Feziye Teyran, Melayê Cizirî, Melâ Huseynê Batêyî, Arjen Ari, Şêrko Bêkes, Arap şair Nizar Kabbani, Türkçe yazar şairlerden Bozan Yaman, Müslüm Yücel, Seyyidhan Kömürçü eklenebilir. Dikkat edilmeli ki kurduğumuz akrabalık dil üzerinden değil, bir yaşantı ya da geçmiş yaşantılar üzerinden. Ömer Uluçay, Türkçe yazar Kürt şairleri Yaralı Kimlik adını verdiği çalışmasıyla kavramlaştırmayı denemiş. Özdemir İnce ise, “(...) Türkçe yazar Kürt kökenli şairler 'Türkçe şiir' önlem ve yöntemiyle kendilerini tanımlayamayacaklar” diye savaşıyordu. İzgören'in kendini bütün bir insanlık kültürünü sahiplenerek tanımlama girişimi, ki yukarıda alıntıladığımız şiir bunun bir göstergesidir, şairin kendini tanımladığı yegane şeyin şiiri olduğunun altını çiziyor.*

Hicri İzgören, aslen Siverekli, Yılmaz Güney'in, Mehmed Uzun'un, Hayri K. Yetik'in hemşerisi. Lise yıllarından bu yana Diyarbakır'da yaşıyor. Diyarbakır'a özel ilgisi var. Bu da Ahmed Arif akrabalığı sayılsın, Dicle kirvesi olur. Diyarbakır adı geçtiğinde Hicri İzgören ile eşleştirilir, dost sohbetlerinde. Diyarbakır şehrinin ruh hâlini, dokusunu ve hatta kokusunu yansıtır şiirlerine:

“*Dağladık sancıyan yanımızı
Sulara verdik anıları
Aşkı ve acıyı seçtik
Diyarbakır kına kokan bir akşamdı*” (s. 212)

Necatigil'in “*Şiir özelemler ve hatıralardır*” sözünü anımsatıyorsun ya, Anday da “*şiir ayıklanmış bir yaşantıdır*” der. Şairi şair yapan da bu ayıklama işlemi. İzgören, ayıkladıklarıyla şair.

Çimentepe'den Eşrefpaşa'ya akan bir yaşantı, ayıkladıklarına ayırt ettiklerini de katıyor; Ömür Özçetin. Bir pikaresk dürbününden bakıyor dünyaya. Nasıl bir bakış bu? Göz nereleri dolaşıyor? Roman üzerinde tanımlanan pikaresk kavramını açıklamamız gerekecek sanırsam. Şimdilerde erişemediğimiz wikipedia'ya göre; “*Pikaresk roman, 16. yüzyılda şövalye romanlarına ve kır yaşamını konu alan romanlara tepki olarak ortaya çıkan; toplumun aşağı tabakalarındaki düzenbaz, dalavereci ancak becerikli ve kurnaz bir kahramanın maceralarını işleyen roman türü.*” Fethi Naci de *100 Soruda Türkiye'de Roman ve Toplumsal Değişme* adlı kitabında yeni bir insan tipini ortaya çıkaran romanlar olduğundan söz eder; “*Katı mı katı feodal hiyerarşinin dışına itilmiş bir serseri, sınıftan*

kopmuş biri (...) Pikaresk romanın kahramanı sonsuz yolculuklar ve araştırmalar içindedir, dolaşır durur yeryüzünde, hudutları geçer ve biçimden biçime girer.” Aslına bakarsan sevgili Hüseyin Peker, tam da senin *Eli Torbalı Adam* romanını ve romanın kahramanını tanımlıyor. “*Ben dünya cebinde bir avuç leblebi şekerle döner dururdum*” diyen Ömür Özçetin’de de sonsuz yolculuk ve şeylerin gizil anlamlarına merak, şiirin ana yapısına ulaşmak ve kapısını açmak için iki anahtar. Yedek anahtar Borges üzerinden Latin edebiyatına göndermeler.

“Çok şımartılmış bir jilet gibi dilimin altında bir sözcük sürekli belleğin façasını bozuyor.”

Ben *Güzelavratotu* (2012) ile tanışmıştım Özçetin şiiriyle. “*Gibi*”liğe çalışan şairleri ve yapıtlarını hep sevmişimdir. Sonra *Denedik Düşü* (2013) ve *Pikaresk Dürbünü* (2016) ile dünya ile derdini kesilmek adına yitirecek zamanı yokmuş hissi uyandırdı bende. Belleğin façasını bozan bir şiiri var. Zaten günümüzde insanlar teknolojinin de sunduklarıyla kolaj bir bellek geliştirdiler. Derinlemesine bilgi sahibi olmaktan kaçıyorlar ve kaçınıyorlar. Yapıtın kendisinden ziyade içinden bir cümle, bu şiir konusuysa bir dize daha cazip gelebiliyor. Kısacası okumanın zahmetine katlanmadan yapıtlar hakkında fikir sahibi olmak istiyor pek çok kişi. Özçetin şiirinin zahmete davet çıkardığını da belirtmeliyim. Zahmete değdiğini de.

Özçetin, dilini şimdide, şimdiki zaman kipinde kuruyor. Borges’in “*Anılarda kalan her şey boştur, talihsizlikler bile*” sözüne teğet söylemiyle, isyan kültürünü harman ediyor. Sokağın kalp atışlarını orta sınıfın değerler sistemine ses bombası olarak sallıyor. Bunu slogan düzeyinde yapmıyor, iç yinlemeler, sayıklamanın bilinç ögesi hâlini alması, bir basamak ötede artık tersyüz edilmiş bir kabulün dünyanın bu türlü de algılanabileceğine dair dudak payı, katı gerçeklik karşısındaki çaresizliğe yönelen ironi, toplamda ise daha naif, daha ürkek bir biçimsel çatı. Sonuç gürtültü yapmadan da muhalefet edilebileceğine dair kanı. Gelenek ile deneyi birleştiren tatta bir şiir. Aslında sana da derkenar çıkarıyor sevgili Hüseyin Peker, boks eldivenleri Kemaraltı İkinci Beyler Sokak’ta satılıyor. Unutmadan pazartesi...

Ömür Özçetin dolayısıyla şiir ve deneysellik konusunda da birkaç şey söylemek gereği duyuyorum. Öncelikle deneyden anladığımı dilde deney. Dilin olanaklarını dilsizliğe varan bir eğilimle zorlamak anlamını taşıyor bu. Deneysel yönelimleri, İkinci Yeni’nin fetişleştirilen imgesine tepki olarak görenler de var. Ömer Şişman’ın bu konudaki görüşü ise, meselenin özünü oluşturuyor bana kalırsa; “*Mevcut iletişim olanaklarıyla, uzlaşımlarla, klişelerle şiir kurmaya kalktığınızda ehlileşirsiniz, köklü bir eleştiri getirmezsiniz mümkün olmaz. Dilsel tasavvurlarınızı kâğıt üzerinde gerçekleştirerek, uzlaşım dilin üzerine gittiğinizdeyse dilin ardındaki iktidarı, toplumsal mutabakatı sorgulama ihtimaliniz doğar.*” (*Yeni Şafak*, 6 Şubat 2008) İşte Ömür Özçetin’i de buradan okumak gerek. Yani dilin ardındaki iktidarı, toplumsal mutabakatı sorgulama ihtimalinden. Çünkü “*Dil sürç içindedir.*” (s. 18)

Zaman sürçmesin diye Tanpınar’ın dizeleriyle kapatıyorum bu yazıyı. Zamanı görmek ve ormanı devirmek zamanı:

*“Ben zamanı gördüm,
İçimde ve dışımda sessiz çalışıyordu,
Bir mezar böyle kazılırdı ancak,
Yıldırılmaz ve baltasız,
Bir orman böyle devrildi!
Ben zamanı gördüm,
Şimşek gibi bir anın uçurumunda”*

HATIRLAMAK İÇİN BİR REÇETE SUYA YATIRDIM

Duvarların bir dili vardı boşluğun ve sessizliğin
Kalbim kurt kapanı ve k harfi dağınıklığı
Bir şarkı vardı. Dilimdeydi. Ağzımın ucunda
“Sonsuza kadar devam eden” ne eski bir masal

Herkesin unuttuğu başkasıyım. Bir taşralı
Bir yabancı

Bir kuyuya bağırdım tenhâmı
Sahi tenhâm benim nerede kaldı?
Hangi ağustos ve şubatta sakladım seni sevgili acı?

Ağrının kalbinden geliyordum. Bütün tohumlar gibi
Saçılarak her yana d-a-ğ-ı-l-ı-y-o-r DUM

Orada ayna, beyazlık, buz gibi kristal
Bu eller, bu dudaklar, bu çekik göz
Benimler mi?
İnsan kendisiyle bir köşede daha kaç kere karşılaşabilir?
Bazen unutuyorum

Suyu bir kez daha geçtim tepelerin sıcaklığını

Ben akışın diliyim. Ben canlanmanın. Yeniden doğanın

Volkan ODABAŞ

KİMDİR DEDİM

kimdir dedim;
ağlayan bir köpektir, dediler
aldırmayın.

kimdir dedim;
düşünen bir balıktır, dediler
suya dağlayın.

kimdir dedim;
sıkılan bir attır, dediler
buğusu hâlâ ağzında ovanın.

kimdir dedim,
dediler:
biz bilmeyiz hangi hayvandır içindeki.

Çıktı!

Toz Bile Değilken

şiir

Hüseyin Peker

Artshop Yayınları, İstanbul, Nisan 2017, 84 s

ŞİİR İÇİN BİLİNÇALTI PARAGRAFLARI XI

Oresay Özgür DOĞAN

"Derin acı böyle zehirliyor insanı işte." Shakespeare.

Sezgisel kavrayışın şiirsel lavına, o portresi ışıldayan kıvama. Kadim bir korkuyla emzirilen ateşten güllerini dermiş odalara. Bir ülkenin iç gıcıklayan boşluğundan faydalanıp eytişimsel yalnızlıklar doğuranlara. Özetle yapılandırılmış uçuk anlamlar için illaki su kuyusu açanlara. Güneş battıktan sonra ortaya çıkan ve bir metre zıplayabilen ve et kopartabilen sevgili örümceklerin dansına. İlk yardımdan çıkmış yerleşik kalbe varlığını hissettiren edebi dolgunluğa. Kirlent takımına dantel ören şiirlere.

Muhafiz olmak için mülayim kalabalığını bekleyene. İnan çok sevindim, cümlesine. Yetersizliğine şiirsel antibiyotik yazdırana. Kadın fotoğrafı seven şairler derneği üyelerine. Bir çerçevenin içine sığmak için birbirine sokulana...

İyi okumalar ve yazmalar dilerim.

*****

Şimdi sen, yine burada, bu akşamı da boş geçme. İstersen yol yordamla kurgulanmış artistik ve teknik bir sürecin periyodik bir metnin peşe peşe düzenlenen dikkati çalma etkinliklerinde bıkmadan usanmadan tekrarlanmasını; birin ikiye benliğin belleğe şiirsel sevgisi olarak tanımla.

Sonra, yaşamın gerçeğini algısına çağırın birin sınır taşlarını parlatan seçmeci tutumunun köşe kapmaca oynayan avluya bir fotoğraf asacak aidiyeti ve deneyiminin anlamın ve yorumun alternatifleriyle karşılaşma olasılığını her şeye rağmen zenginleştirdiğini anlat.

Sonra dinlen, çay kahve iç veya başka bir şey. Ve yine gel ve olmazsa, gücümüş bir insafla, bir cesaret yitimi üzerine tel örgünün bir bölümünü keserek, bir iki etkileşiminde şiir için çoklu anlamına ulaşacak olan kıymetli sözcük analizi üzerine elbette yenilenebilir saf ve olabildiğince çetrefil kurulmuş ve yine sözel süslenmiş önemli birkaç şey daha söyleyip ortalığa heyecan sal.

"İyilik ve kötülük geri verildi bize."

*****

Bundan sonra, benim, biricik en sevgili amacım: "Her olayın muhabiri ve sözcüsü" olmaktır. Her koşulda, zamanla ve mekânla bütünleşip, bireyselleşmek üzerinden hızla yürüyüp toplumsallaşarak manaya Eş Özne olmaktır. Bu yolda, edineceğim ve içselleştireceğim bilgi ile alkışlanacak işler yapmak istiyorum. Ve hatta farklı bir bakış açısının iteklemesiyle taze bir yaklaşım sergilemek adına yan etkisiz bir yöntem üzerine çalışmaya başladım bile. Konuş bizimle ey şiir!

*****

Bu anormal günlerde, mis gibi edebiyat kokan "sıkı bir yazı" yazmam gerektiğine yine durup dururken karar verdim. İşin püf ve tuf noktalarını araştırdım. Sonra güncele taşınmış eski bir konuyu ele aldım. Konu erbabı düşünür-yazar ustalarının şarabsal, eski yazılarını araştırdım. İçlerinden birini kura yöntemiyle seçtim. Mekânın durumunu da düşünerek ustanın yazısından

dört kısa paragrafı ödünç aldım ve yazıma tırnak içinde yerleştirdim.

Paragraflarda apaçık yazanı, "Diyor ki" diyerek bir de ben açıkladım. Anlayan olacak anlamayan olacak. İnsan, bir yazar olarak, dört paragraftan sekiz paragrafa yürüyünce çok mutlu oluyor. Ben vicdanlı bir insanım. Çok alıntıdan dolayı okuyanın midesinin bulanmaması ve aklının karışmaması için konuyla ilgili yapılmış çok önemli öze parmak basmış birkaç ana saptamayı da tutup kulağından çevirdim.

O derinlikli düşünceleri bir de kendi cümlelerimle yazdım ve paragraf aralarına tırnaksız olarak serpiştirdim. Bu arada gerek gelenekle bağ kurmak gerekse konu içinde keyif yapan bazı çok daha mühim sorunlara manevi destek sağlamak yani bir noktada kültürel zenginlik yaratarak yaşamla yakınlık kurmak için yolun başında eleddiğim diğer bazı düşünür-yazar abilerin alkışlanan bir mertebeye çıkan bir iki incelikli düşüncesini de yazımın içinde ağırlamayı unuttum.

Sonra yazıyı, az biraz romantik, az biraz lirik, esnek, ucu açık şairane bir final cümlesi ile bitirmeye çalıştım. Sanırım bitirdim. En çok final cümlesi için kafa yordum. Yazımı okudum ve beğendim. Şimdi yazımı yayımlayacak bir dergi arıyorum.

*****

Oysa ben, kamikaze bir trans hâlini şiire çevirip sırasını bekleyen aykırı şiir emekçisine de hayranım! Elbette, bir yük ve eylemin kapısından geçip, boş zamanları değerlendirme etkinliğinde şiiri heyecanlandıran okura da!

O ki: İç ses gezintileriyle, düşlerle ve hüzünlenip aynasını parçalayan karamelize bir çılgınlıkla ödüllerin, tebriklerin, alkışların, göğe bakan iyi ki var oluşların ve korkuluklu bir sessizliğin ve bellekte dingin lapa lapa anıların ortasında içini kavuran şiir için olacağı beklemenin dayanılmaz ağırlığıyla seslenen bir resmin tuvalidir.

İşte bu dulluk günlerine kötücül miras kör benlik alanını tarıma açan çok derinlikli manasal bir çözümün kendini tanıma ve kendini ifade etme fazlalığına yürüyüşünün sokağa olgun meyve çıkararak geçmişi ve bugünü iyi anlamış selfsidir. Ah, kendini tebrik edecek veya ettirecek bir biçimde bütüne referans almak ve anlama uzak düşmemek için birkaç çeşit mutluluk hormonu salgılatan poem ile sanat ile uğraşmak ne güzel bir meşguliyet! Hiçbir kuşkuya düşmeden sevinmek lazım böyle şık durumlar için. Tanrım bu belâlı bir sendrom olmalı! Kaçmasın artık yanaktan öpücük. Biz ki taştık bir şiirde hünerli ateşin ay yüzlü kabından ağladık suya, uslanmadık.

*****

Ve biz, canımız sıkılınca kendimize yeni bir isim veriyoruz! Artık, akıllı her eve bir serum odası gerekiyor! Şimdi size bir torba dolusu rol ikram etmek istiyorum. Bununla kırılğan bir atı kırbaçlayabilirsiniz. Sonra bir miktar yabancılaşma ki bununla şiirinizin orta yerinde inşa edilmiş sevimli bir kente yeteri kadar gökdelen dikebilirsiniz, akabinde imgelerinizle yerle bir edebileceğiniz...

Bakın size, artık rahatlıkla şiir okunuzun ucunu parlatabilmeniz için numaralandırılmış bir kimliği tamamlayabilir nitelikte organik tutum, davranış ve alışkanlık da ikram edeceğim ve üzerine ontik bir samimiyet kurulumu için iki külah karışık ürkü.

Yine her sayfaya bir Spartaküs! Bir tepsi fırınlanmış tutkuya ne dersiniz, üstüne kaymaklı bir porsiyon içsel çatışma. Elbette küçük epileptik şiirsel yangınlar için baharını buzdüğünün

KÜL ÜZERİNE FRAGMAN

küle hazırlıyorum kendimi/. harflerle, kelimelerle, bütün alfabelerle harlıyorum yangınımı içimin/. iç-inimin/. zira yangının çokluğu yokluğum külün çokluğu/. yıkıpyıkıp yakıyorum kalbimi/ çitlerimi/ çiftliğimi/ duvarları/ kerpiçtenbetondanevleri/ avuçlarımı küle biriktiriyorum/. atlasların dahi kabul etmediği coğrafyalar ekiyorum uçurumlar biçiyorum her bir yanına evler çatıyorum/. kül olmuş oğulluğumla diriltiyorum babayı yokluktan/. anneyi kıtlıktan/. külden sesimle bağırıyorum/. -bütün yetimler buraya-

üzerinde gezdirmeye çıkarmış bir miktar denetim altına alınmış öfke de cabası. Evet, yanında, lirik yapılanmalara kapı açan iki adet orta boy edepi kaygı ve bolca ortak üzüntü.

Olmadı, yetinmesini elinin tersiyle köşesine iten güzelim şiirsel makamınızın alicenaplığı ve günlük bakımı için on metre asık yüz ve beş kilo, çıraqlara randevu veren şiirsel ciddiyet. Eğer bitmeden yetişerseniz yakanıza kusurlarını bekleyen bir ev ölüsü. Devamında, şiirselvizyon için düşünsel süreçlerin ürünü ölçülmüş biçilmiş bir mesafe ve ötesi.

Sonra yine özenle seçilmiş on metrekaare sosyal çevre, yüksek standartlarla ısıtılmış bir ölçü algılama gücü. Bir adet, düşlerine darbe yapmış beş cümlelik konuşma balonu. İçinizdeki çocuğa seslenen beş paragraflık bir aşk sorunsalı. Ağzıyla kuş tutan sözcüklerden bir bakış bir gülümseme. Göz hapsinden kaçan bir pas lekeli. Yarım sayfa horozibiği toplamış yanlış anlaşılma. Bir adet keski daha ince bir işçilik için bir adet törpü. Daha bir sürü şey işte, bildiğimiz açık büfe!

*****

Ağır ağır tutuşturuyor yüreği güzel olanların bir parça ruhunu bandırmak istediği soylu ateşi: Uygun düşün çare! Seyrediyor sefil yazgıyı korkuluklu sayfanın bağrından kopmuş aklın imgesi. Gülümsüyor maskara dar geçit. Ne mutlu ikinci kez dünyası başına yıkılanlara!

Kedi ve Kraliçe ile iniyor merdivenleri, yoğunlaşmak için düşleriyle birlikte. Sostaljik bir acıyla dokuyor uzamı ve sesleniyor huysuz renklerin yatağına, bir çıkmazın yüksek değerleriyle. Sonra küçük bir kalp aldanması.

Düşün berisinde seyredip duruyor çiçekli bir dalm ağacından koparılmış; haykıracak korkunç yenilgiyi; uslanıp sessizliğe çekilme intiharlarını. Çıkıp içinden, şiirini inceliyor. Bu eylem, eylemlerin sonsuz acı veren görkemini de yanına almış en otoskopik eylemdir, dünyanın şarkısını isteyen. Küçük bir dikkatle seyre dalıyor, okunup bitveren tatil kitaplarının hevesten gurur doğurmuş fotoğraflarını, sıkıntılı bir yazdan kalan.

Artık eğip başını yakışan sözcüklerle işgal edilmiş kavramlarda soluklanıp olacağı beklemektir, bu yıkımına büyüyen keyif. Gülümsesin artık sihirli değneğini parlatan sözcüklerin uzun saçlı fotoğrafları. O, olağan değildir, itaatkâr değildir, uysal değildir. Tahrik eden kasırgayla sürüklenendir.

UTANDIĞIM RENGİN ADINI

sonra birdenbire sırtından başladı bozgun kuşlar bütün görkemini yitirdi başka bir cumartesi o haziran çiçeği teninden kaydığında ayaklarımıza biriken kumlarla birlikte-eşsiz bir gülüş.

ve biz yeryüzünün ayaklı kalkanı alazdan bir sabahın gergefinde ağzımda çileden bozma bir mızıkla kolları karanlık bir yabandır artık

senin eteklerine çok şeyler karıştı akarsular ve selenler dilimiz tuzdan çürüdü yine ya da sen bu dansın bilinen son esmeri!

ağır bir bulutu ateşin içinde beklerken bahçesindeki gülleri şakrak ve saçları ayaklanmış daha yeni duymuş utandığım rengin adını beyaz bir tülün arkasından bakarken kızıl göğes kemerini daha yeni çözmüş hep kasıklarından büyümüş kanatlı yelkenler ey! yüzün evrenin hangi açlığından çıkmış bu felaket gerdanından uzardı

Öztekın DÜZGÜN

TÜNEL

Taylan'a

Yolum damarım,
Kandan ince.
Kanı ve hayatı,
Işığı kaybetmemek için
Peşinden gittiği parlaklığın parçası olmak,
Ne güzel geliyor bu gözlerle.
Işığı gördü kanım,
Hayatı var etmek kadar mühim
Yolunu işleyen bir yolcu, hayatı görüyor yolcular.
Camı yanağına yapışmış
Yol kadar süratli zaman.
Sıyrıldığı vuruşların rüzgârı
Tüylerimi sallıyor,
Kan
Rüzgârı arkadaş bilmiş yaşıyor
Aktığı zaman.

He şey ve herkes
İşini biliyor.

Çıktı!

Dönüşsüzün Selinde

şiiir

Mehmet Mümtaz Tuzcu

Heterotopya Yayınları, Konya, Mart 2017, 70 s

TRAGEDYANIN DOĞUŞUNDA ŞİİRİN YERİ

Hüseyin KORKMAZ

Trajedi (tragedya): bu sözcük Yunanca tragoidia'dan gelir; tragos (keçi) ve oïdie (türkü) sözcüklerinin birleşmesiyle "keçilerin türküsü" anlamına kullanılır. Dionysos şenliklerinde koro, tanrının ona bağlı kölelerini simgeliyordu. Tanrının çevresinde hep doğanın yabancı güçlerini temsil eden teke ayaklı satyrler(satirler) bulunduğu için ilk başlarda, koro da satyrlerin biçimine giriyordu; ilk dönemlerde, korodaki oyuncular teke derileri (tragoi) giyerek oyun alanına çıkıyorlardı. Tragedya türü de tragos'ların şarkılarından doğdu.

Tragedyanın konu kaynağı efsanelerdi. Zaten efsaneler Yunan şiirinin de kaynağı olmuştu. Kendisinden sonra gelen yazarların bitmez tükenmez hazinesi olan Homeros efsaneleri güzel bir üslup içinde tekrarlanmıştı. Ancak dram sanatı, bu efsanelerden yepyeni bir biçimde esinlendi. Efsaneler geleneksel bir süsleme sanatı gibi, tekrarlanmanın batağına tam düşecekken, dram sanatı bu efsanelere yeni bir soluk getirdi ve geniş bir ufuk açtı. Çünkü efsanelerde idealize edilerek ya da süslenerek anlatılan olaylar ve bu olayların içindeki kahramanla dram sanatı yoluyla Atina halkının özelliği ve tavrı oluverdi; efsaneler yoluyla önemli gerçekler üzerinde duruldu. Yunan tragedyasının özellik gösteren düşünce düzeyinden biri "gururlanma günahı" ve bu günahın kaçınılmaz cezasıydı. Grekler bu cezayı tanrıça Nemesis'e bağlarlardı. Nemesis, başarıları ve sürekli zenginlikleri yüzünden tanrıları unutan insanların kurbacı, onları cezalandıran bir yüce güçtü. Yunan seyircisi için hiçbir şey gurur kadar kahramanın kötü bir duruma düşmesindeki acıya, gölge düşüremezdi.

Dramların imgesel ve sembolik önemi yadsınamazdı. Şiire dair bir saptama yapan drama sanatında dil, dramını da içinde barındırır. Şiir, her olguyu dilin izin verdiği ölçüde ifade ederken bu gerçekliği göz önünde bulundurandır. Geleneklerine yaslanmış dili aşan, modern olana göz kırpan dil, yenileşme süreciyle şiire yeni kapılar aralar. O kapılardan dram da girer. Dramın şiire girişiyle şiirin etki alanı da genişler. Trajedi tüm acılarıyla ilerleyişini sürdürür. Acı ile yüzleşir varlık olan özne; acı çekmek - özne insanı- şiire yakın eder, şiiri gösterir.

İnsanın acı çeken özünün dile getirilişi, okuyucu veya dinleyicinin özünde var olan ama duyumsayamayan acısını hissettirir. Yaradaki kabuğu koparır şiir, insanın yarasını tazeler. Acı vermeyen dram yok hükmündedir. Hükümsüz bir sızının dramını yazmak bizi ölüme götürebilir. Şiir hem acı olduran hem de acı sağalttırandır. Drama bir içlenmedir. Drama olgusuna yönelik trajediler yaşarız. Günlük yaşam, doğum-ölüm arasında gerçekleşen zaman dilimindeki olaylar örgüsünü yönetir. Dramımız, şiiri olgunlaştırır. Bu eğilimde yaşam ile ölüm iki büyük karşıtlık olarak karşımıza çıkar. Bir düş ülkedir dram, görünümü içinde her insan yetkin bir tasarımıdır. Biz, dramın tadını doğrudan algılarız. Mistik bir varsayım öznesi olan dram, insanın yüce yaşamında, onun görünümünde bizi sezdi. Bu düş, bu duyum gerçeğin sezgisini öze indirmediği için dramın ne denli derin kuşkuları olduğunu, bizi kavradığını ortaya çıkardığı gördüm. Tragedya'nın Doğuşu adlı kitabında Nietzsche, tragedya sanatını romantik karakterde yazdı, dili ise şiirsel dildir. Şiirin gramer kurallarına başkaldırcılığı ile benzetme, mecaz, kinaye, abartı ve metaforun her özelliğinden yararlandı. Gerçeklik, apaçıklık, bulanıklık, üzüntüler, karanlıklar, birdenbire ortaya çıkan engellemeler, gelişigüzelikten doğan olaylar, korkulu beklèmeler, yaşamın

çok kısa süren bütün Tanrısal Komedyası, öte dünya ile onun önünden geçip gidenleri bir perdeye oyun gibi yansıtır şiir. Dramatiktir. Çünkü insan bunları yaşıyor, acı çekiyor, olayın akıcı sezgisini arada bir anımsaması dramı çağırır.

Özgü dram, şiirin karakteri ve kanıdır. Hüzün ve kan iki yara! Her yaranın dramı kendinedir! Şiir, dramı taklit eden usta bir oyuncu; bir kadın bir şiirde soyununca şairin dramı şehvet içinde kalır, iki göz iki kelâm! Ah bir hayatın kalbi olan aşk, dramın mayası olur girince bir gönle. Gönül arzular dram içinde sevdiğini de görür.

Ah dramı kendine rehber edinen şiir, dramlar içinde çırpınandır. Dahası, varlığını dünyaya yaymış bir dramdır, şiir. Derinliği kuşatan; yüzeyselliği derinleştiren bir etki ağına sahip duruşuyla dramlaşmamış, drama gelmemiş bir hayatı çekilmez kılar her türlü inleyiş. İnleyen dram dinleyici, izleyici ve okuyucuya gözyaşı düşürür, her gözyaşı dramı besler. Gözyaşıyla beslenemeyen dram zayıflar ve zamanla ölür. Dramın mezarı da şiirdedir.

Şiir, drama gözyaşı ve hüzün taşır. Dram ve gam içinde yaşar insan. Halk âşıkları, ağıtçılar, dengbeciler acıyı ve kişinin dramını kutsallaştırırken bile şiirden yararlanmışlardır. Süreklileşen ve zamanla gelenekleşen her dilin dramı, dramatik bir başkaldırı içindedir. Yakarışı ve inleyişi olan insanın şiiri vardır, şiiri yazılmamış olsa bile dramı içinde uçuldu şiir. Şiirin elinden tutmamış dram, o elin sıcaklığını nereden bilsin! Dram bilir deme sakın ey şiir; sakınma dramından, utanma da. Dram seni yüce yapar.

Dramın kapısından giren veya kapı aralığından bakan şiir, ilgi çekici gelişigüzeliklere kendini bırakır. Drama, kişide belirtilerini gösterdiği için şiir sanatıyla insanın görkemli acısını dillendirdi. Şiirde bir "gerçeklik" algısı belirsizliğe çözüm üretir. Duygusal düşünme tarzı ile birlikte yürüyen şiir, bu gerçekliği alır çeşitli biçim ve içerik algısıyla yeniden belirsiz bir şeride sürükler, hem yazarını hem okuyucusunu bilinmezlik şaşkınlığı içinde bırakan şiir, bireysel acı ve toplumsal çalkantıyı bir davranış biçimi <dram> olarak dile getirir. Değil mi ki dram; biraz da varlığın hissediş ve çıldırır hâlidir. Bir tutam göz kıymığı tene ve tine batsa dram sızır şiir şiir; ah Hayal, sen ki dram yüklü bir bekleyiş ve özleyiş özeti gibi bak bana! Hangi aynada kendine bakınca beni görüyorsan ben oradayım, pardon dram orada.

Kendini bir nara ve yaraya kaptıran dram, korkunç varlığını insana gösterir. Dramıyla yüzleşen yaşamlar üst-dil yaratabilir. Evrenin yaşam akışı içinde doğanın tükenmeyen, boyuna güç kazanan, yenileşen, geleceğe doğru yaratıcı bir özlemle atılan, bütün varlık evrenine açılan, evren sorunlarını, oluşun gizemlerini bir çırpıda kavrayan en üstün yaratıcı erk, dramdır. Doğa onunla düşünür, yaratır, onun sesinde dile gelir, anlam kazanır.

Kendini ve insanı anlatan biçim ve yöntemleri, dramın gözünden bakıp gören ve drama el uzatan bilinç, sen ki, dramının özüsün. Dramanın kalbine ince ince ruhumu işledim. Ruh, dram içinde kanadı kırık ve derisi sıyrık bir kuş! Ah kuşu kim sevse ölebilirim! Ölüm, dramdır. Dram, dünya sahnesinde perde perde sergilenen yaşam. Yaşamsal etkisi insana bir yükür dramın. Diğer yandan bir kişinin yaşamını yakıp yok ederken, kendi de bu yok oluşun kıvılcımıdır. Sürekliliğin kanıdır, dram. Dramını tüketen, dramsız kalan yaşam yaşamış mıdır? Hayır. Yaşanmayan bir yaşamı kim ne yapısın.

Nihan IŞIKER

NOKTASIZ

rüzgâr aşka
aşk kadına
kadın adama üfledi

yeşili seviyorum dedi adam
ağladı kadın
ağaç yeşerdi
dal yeşerdi
yaprak yeşerdi
adam geçti yeşilin yanından

hayalsiz olmaz dedi adam
düş doğurdu kadın
karanlığı sevmem dedi
yıldız ekte geceye
yetmez dedi
sabahla boğdu geceyi

kelamı seviyorum dedi adam
lügat oldu kadın
sözcük oldu
hece oldu
harf oldu

soğuğu sevmem dedi adam
güneş oldu
yazı sevmem dedi
kar oldu

...
tanrı'dan sabır diledi kadın

Dram sanatı, kaynağını şiirin erk'inden alır. Bir yumak gibi kalan öz, dramı evrene yaymak için şiir ve sanatı kullandı. Şiir, kendimizi anlamak, aynasında özü göstermek için doğanın özünden sesler ve görüntüler getirdi bize. Doğayı gösteren ve yaratıcı gücünü algılatan, dramını ortaya koyan insanlarız biz. Nietzsche'ye göre "Şiirin ortamı evrenin dışında değildir." Yani ne durumda olursa olsun, bitmeyen bir kavrayış ve bunu dile getiriş şeklimizle şiir, boş kavramlar ve söz yığını olmaktan kurtulur diyor Nietzsche. Dramın içsel anlatımı sarsıtıcı. Sarılmak, tutunmak gerek bir şiire. Şiir düşülmek. "Düşler ülkesinin güzel görünümü içinde her insan yetkin bir sanatçıdır, bu düşler ülkesi bütün biçimlendirici sanatların bir tasarımıdır..." Düş kurmaya dayalı tasarım, bize, dram da getirebilir. Dram, üzüntülerin ortak düşünü görür. Kendisini başkasında görmeyen dram, unutulmuşluğun sisinde kaybolur, görünmez.

Kaynak: Friedrich Nietzsche – Tragedyanın Doğuşu.

Korkut KABAPALAMUT

GÖSTER BANA

Göster bana, görmek istiyorum
Mephisto'nun bile gösteremediğini Faustus'a, alevler içinde,
İnferno'da

Ve Hades'te, -o iki ölümlü denizcinin, Odysseus'un-
uçsuz bucaksız bataklıklarda bana gösteremediğini

Hadi göster, yeşil gözlü zebaninin,
-hani gümüş bir üçgen sallanır ya kuyruğunun ucunda
ve elinde mızrak tutar, deşmek için gözlerini günahkârların-
göster bana, onun bile gösteremediğini

Göster hadi, bekliyorum, -hani Vergileus koluna girmişti de,
cehennem yedi kat dibine inmişti Dante- onun bile
göremediğini
göster bana, kazanda kaynayan bir ölünün irinli gözlerinde

Göster bana, göster hadi. Ama korkarım
gülüp geçerim, -her ne ise bana göstereceğin o şey-
nasıl güldümse birçok kez Fortuna'nın kanlı oyuncaklarına.

Devrim HORLU

KEFEN PARASI NİYETİNE CİK CİK CİK-

Şu kapının dışında bir ırmak akar eli mahkûm
Perişan olur suların altında toprak
Güneşin altında perişan
Ayaklar altına

Kötü günler için kuş sesleri biriktirdim
Kapılar gıcırdayarak
Perdeler sarararak konuştu
Kötü günler akıp giden ırmaklar gibi göğsüme doldu
Öksürük tuttu beni
Deniz tuttu
Kan tuttu

Kuşlar uçtu mavi badanalı
Sarı badanalı
Mor ve yeşil badanalı evlere benzeyen insanların üzerinden
Ve ben hiç gücenmedim
Çınlıplak tuğlalarıyla soğuğu içine çeken çirkin evler gibi
görünmekten
Şu kapının ardında bir ırmak akar eli mahkûm

Ellerimde rüzgâr
Ceplerimde delik
Gözlerimde kum.

BEDELİ ÖDENMİŞ BİR ÖLÜM- GÖKHAN ARSLAN ŞİİRİ

Beytullah KILIÇ

*"(...)tek bir defa aldattı annemi
defne yaprağıyla kaynattığı
gümüş kaplı hayatında
o da kabuğuna işlediği
utanmaz bir zeytin ağacıyla(...)"(s.9)*

Dizelerinin bağışlayıcısıdır Gökhan Arslan. 2011 yılında okurla buluşmuş "**babam beni niye öldürdü?**"* Kendi adıma gecikmiş bir okumada; insanların yüzlerinden, duruşlarından hareketle şairin hüznü betimleyiş seansları karşılıklı beni ilk sayfalarda. Söz konusu hüznü; devletin anlam değiştirdiği dönemlerden, katmanlı acılardan kalma bir hüznü. Bellekteki izleri portresinde taşıyan ömürlerden geçiyor Gökhan Arslan şiiri!

Hasar notları tutmuş şair. Toplumun bilincinde, delirmenin hengâmesinden arta kalanları şiire toplamış bütün acısı elleriyle. Özü kirli ellerle çizilmiş ve asla düzeltilemez hatalara komşu resimleri "dur!" diyerek gösteriyor. Acı dediğin aceleye gelmez!

İsimler sözlüğünü tutuyor darbelerin, mücadelelerin. Bu bakımdan saf yaşantıdan besliyor şiir süzgecini. Vardığımız noktadan kitabın adına doğru yola çıkarsak, "baba" kavramından duyulan gurur, bilinçaltında bir gölgeye dönüşüyor. "baba" ulu, acıların en büyüğünü yaşamış, farklı atmosferlerin havasını solumuş bir varlık. Her şeyi yaşayarak şaire bir şey bırakmamış bu noktada. "Baba" yaşanan acının muhteşemliğinde oğluna "daha fazla" için şans bırakmamıştır. Bu yüzden tekrarından doğan bir sitemdir "anne, babam beni niye öldürdü?" Bu sorunun "anne"ye yöneltilmesi ise, en yakın tanık olmasından kaynaklanır.

Metinler arası bir bilinç akışı ölümün sükûnetini bozuyor sık sık. Şairin birikimi okuru hazırlıksız yakalayan bir tuzağa dönüşüyor kimi zaman. Kitapları karıştırıp ölümlerin hayata bıraktıklarının izini sürüyoruz okur olarak:

*"(...) politik bir figür
haileselasiye(...)"(s.22)*

*"(...)basmane garına
kruşşşşçev
diye gelen trenler
dubcekdubcekdubbcek
diyerek kalkarlardı*

kalbimin doğusuna(...)"(s.25) dizeleri aynı zamanda siyasi figürler üzerinden şairin ideolojik yönelimlerini yansıtan dizelerdir. Bu dizelerdeki "Nazımvari" üslup ise dizenin temasını tamamlayan önemli bir unsur olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

"Baba" kavramı, kimi bölümlerde soyut bir nitelik kazanıyor. Bu bölümlerde şair "baba" kavramı ile toprağın ve toplumun geçmişi özdeşleştiren dizeler sunuyor okuruna:

*"(...) babam;
Mardinli bir arapla
Siirtli bir kürdün
Bol küfürlü kavgası(...)"(s.29)*

Tarih dersi veriyor Gökhan Arslan. Siyaset tarihi, edebiyat tarihi, -geniş tanımıyla-sanat tarihi... Bunu bilgiçlikle yapmıyor. Okuruna bilginin "lekesiz diş"lerinden

bakmıyor. Sadece anılarını tekrar ederek yapıyor bunu. Kendince bir terapi yöntemi geliştiriyor. Şefkat tohumu ekiyor kalbimize istemsizce. Sonra da "Vay be! Neler olmuş dünyada!" deyip şairin sözüne geliyoruz: "anne, babam beni niye öldürdü?" Tercümesi: "Anılara- Dünya'nın anılarına-şöyle bir bakıyoruz da, bize yaşayacak bir şey bırakmamış Dünya! Yaşayacak bir şey kalmamışsa ölmüşüz biz!"

"Baba" kavramı, geçmişin ve toplumsal belleğin şairdeki karşılığıdır. "Anne" kavramı ise "şimdi"yi simgeler bu durumda. Tüm soruları "şimdi"ye sorarız:

*"(...)1986 meksika
Maradona'nın tanrının eliyle
Attığı golden sonra
Nasıl da kalkıp
Yırtık bir dünya atlasında
Aramıştım Falkland adalarını(...)"(s.31)*

*"(...)ve annemin feryadı
Bir rüzgâr gibi
Dalgalandırırken yulafları
Zehirli bir yılanın
Alaca derisini işliyorum
Küf tutmuş tenime(...)"(s.32)*

Bir büyü ile karşılaşılıyor sık sık dizelerde. Betimlemenin uçsuz bucaksız ekin tarlalarını andıran gücünü kullanıyor şair. Kısa kesmiyor resimleri...

*"(...) ayağımda kara lastikler
Tütün tarlalarında unuttuğum
İsimsiz çocukluğumu*

Şimdi yokluğunla büyütüyorum(...)"(s.32) Bu dizeleri alıntılarken duygusal davrandığımı itiraf etmeliyim. "tütün kolası" nın acısını iyi bilirim. Eline aldığın ekmeğe bile tütünün acısı bulaşır. Boğazına düğümlenir. Ne çok benzer ölümlerin acısına.

Anılarla başlayan dizeler her seferinde toplumun ortak geçmişinden izlere dönüşüyor. Şair, bunu "birbirimize ne kadar benzediğimizi" göstermek için bilinçli olarak yapıyor:

*"(...)hisarönündeki çiçekçiye
günlerce bıkmadan, usanmadan
zeytin çiçeğini anlatmış
(...)
babam;
teos'ta yağmura yakalanan piknik
bornova'da kimsesiz bir sendika(...)"(s.42-43)*

Son bölümde şiir, bir "toparlanma" havasına bürünüyor. Derin üzüntüler içinde umut kırıntıları barındıran burukluklara dönüşüyor şiir. Kapanış da bu atmosfer içinde gerçekleşiyor:

*"(...)şimdi oturmuş yedi yıl sonra
yaralı çıkarken bir şiirden
babam, diyorum
artık
oğlum."(s.64)*

*Gökhan ARSLAN/ babam beni niye öldürdü?/ Yenyayız Yayınları/ Kasım 2011

** Tütün işlerken tütün yaprağında bulunan siyah, acı, zifti andıran bir madde ellerde ve elbiselerde birikir. Bu maddenin temizliği çok zordur. Benim memleketimde(Denizli- Gözler Kasabası, yeni adıyla Gözler Mahallesi) bu maddeye tütün kolası denir.

Hüseyin ALEMDAR

KORKU TAŞI

Taşlara yaslandıkça yeisim içimde
şiiirin sesi atların nefesine rağmen
yedi günümün beşi mutlak yenilgi
beş yıl var hipodromlara statlara gitmesem de
kün feyekûn bu *yokben* hâlim
yenilgilerden yapıma güldeste

İşte alınımı dayadığım bu taş
dur öyle, elleme korku taşım!
Sedeften yılan taşına
her taş nasıl da arkadaşım!--
her ömür zarar ziyan be Hüseyin
içimde kala kala bir kalbim kaldı
taşlar bittiyse kum dök boşluklarıma Zülâl
ne taş ne su kuyuları korku doldurur sahi

Hem buse hem belâ her insan
bak, bizden biri gibi jest ile infilak
bire yara ve abdal her şair
Çiçekdağı bile gitmiştir belki de Kırşehir'den
artık içime bakma n'olur--

Heyhat ne defter ne kalem
hiçbir şeyim masamda değil
)içimde(
her şiiir
korkudan
bir taş işte!

Sinan KARADENİZ

ÇELENK

İyi ki geceler var kalbim
Sancının eşsiz tadını bölen dünya, giremiyor aramıza
Birlikte anyoruz günleri güzel eden laleyi
Işığı dünyaya ermemiş yıldızlar gibi
Taşıyoruz göz alan aydınlığı karanlıkta

Geceye kırılan kâğıt oluyorum yokluğunda
Dökülüyor adın dışındaki harfler
Dağılan isimlerini topluyorum ay ışığında

Bıraktığımda gün ağarmış oluyor, başka işe koşuluyorum
Sonra, bir kenarda eğlensem; yine sızlıyorsun kalbim
Çisede incinen gelincik oluyorum iş güç arasında

Bir el omzuma değişiyor ansızın, bu halimize gülüyor
Ağır bir hastanın bitkin gülüşü, belli belirsiz başımda
Yarım kalıyor güzel ilmeklerini çözme işi, aklım dağınmak
Gazete sarılı alkol taşır gibi bir sarhoş, gün ortasında

Oysa hazır emrine, tüm duyularım kalbim!
Geceye mihlanmaya hazır gövdem, aydınlığın karşısında
İşte her yer karanlık, sen ve ben kaldık kalbim
İyi ki aşk var, çelemiyor aklımızı dünya

İbrahim OLUKLU

GÜZ SÜRGÜNÜ

Dayım Çukurova'da
Sökmezdi tarlasının
Kumsal yerlerindeki
Bazı karpuz köklerini
Bilirdi o köklerin
Sonbaharda döl dökeceğini

Ben de böyle böyle öğrendim
Bu topraklarda
Güz aylarının da sürgün verdiği

Duran AYDIN

ÖKSÜZ DÖRTLÜK

Aldın yüzümü de götürdün
Yalnızlığımla yoksasın
Sarı saman kuru daldı
Bana yuva sesime deniz kaldı

Gültekin TEZCAN

KÜF

kimsenin varışına değmedim!
yaz yok; kış ve güz bitti
ömür artık: yıkık bir
taşra tesellisi

yine bu akşam,
sesimde o soğuk
uçurum endişesi.
gün ezikliği

duraksızca
avucuma üflenip
yüzüme yananan
harflerin intiharı

tanrının da inandığı
o şey ve ben, toprak
ve her mezar aslında
kendi imanının çürüğü

duyabilecek misin beni?
uzak ülkelere selam duran
rütbesiz bir boşluğum artık
kopuş, kırık bir omzun döktüğü
yağmur apoletleri

ÖYKÜLER

Mehmet GİRĞİN

GÖMLEK

Istırap yayan bir gömlektim. Yakılmam gerekiyordu. Yaşlılar toplandı. Çok yeniymiş bu dediler. Yazık oldu düğmelerine dediler. Genç bir kız siyah düğmelerini çözdü. Cebine koydu. Akşamdan kalmış sobanın ateşiyle köy meydanında gömlek yakılacaktı. Cami anonsuyla herkes çağrıldı. En son gelen berber, gömleği bir oğlağın bakışları arasında tutuşturdu. Delikler açıldı. Yeni siyah dumanlar çıktı. Köpek yavruları sesler çıkardı. Siyah dumandan bazı harfler oluştu. Biri A'ydı. A'yı at yaptım ve göğe doğru uçtum. Nereye gittiğimi bilmiyordum.

YENİ ZAMANLAR

Sincabın cevizi kırmadaki ustalığını istiyorum. Kimden mi. Havuza su içmeye gelen yılandan. Taş ev, tavşan evi. Tazı ve avcılar kokluyor eski tatlı zamanları. Ressam sanki biraz beyaz sürmüş yamaçlara. Zirveler hep beyaz zaten. Tazı kara. Tavşan gri. Bazı zamanlar bazı zamanlara geçiyor. Yeni zamanlar doğuyor kara kafamızda.

SORUN BENDE DEĞİL

Kendimi savunmuyorum ki güneş de savunmuyor sadece doğup batıyor. Ay da. Yeterince aydınlatamıyorsam, sorun bende değildir belki yeterince karanlık çökmemiştir. Siz beni karanlık çökünce görün.

GÜNEŞLER BATIRDIM, YILDIZLAR DOĞURDUM

Kayıs ağacının altında ne güneşler batırdım ne yıldızlar doğurdum. Annem deli bu oğlan dedi. Kızlara kız aramaya gitmedim herhalde. Yıldızlara baktım. Yıldızların görkemini yok edenlere sövdüm. Akan yıldızlardan bazı yerlere gittiğim söylendi. Rüzgâr esince dostluk güzel şey dedim. Kahveye çıktım. Çay söyledim kendime.

NİNNİ

Annemden kopmuş bir ninniyim. Bir buz parçasıyım, siyah. Bir ırmakta kirli bir ırmakta yeşil yosun ve kurbağalara çarpa çarpa ilerliyorum. Güneş ne dost ne düşman. Denize ulaşmak isterken son damlamı bir balık içti. Ve denize doğru hareket etti. Denizin ağzında onu bekleyen balıktan haberi yoktu. Balıkçı ninniye, buz parçasını ve balığı yakaladı. Ballı sayılırdı.

CESET

Günü bir ceset gibi gördüm. Bütün bir ceset uçuyor mu yüzüyor mu bilemedim. Algım billur bir elma gibiydi. Kirli bir adam dalından kopardı. Birkaç yaprak daha ceset oldu. Cesaretimi toplamak istedim. Toplayamadım. Yeşil Duvarın ardını özledim. Yeşil Duvarın ardına hiç geçmeden nasıl özledim bilemedim. Kolumu bir çocuk gibi havaya kaldırdım. Ay ve yıldızlar bazı şeyler yazıyordu, okuyamadım. Kayboluşun bolluğunu ve büyük yoksulluğumuzu yazdım. Mayısın Mart oluşu harikaydı. Mavi bulutlarda.

Ozan ÖZTEPE

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI

XXVIII. REMZİ İSSIZOĞLU MANİFESTOSU

Hayatım boyunca kepezelerle, değnekçilerle, tinercilerle, kapkaççılarla yani boka batmış her kesimle nedense daha iyi anlaşmışımdır. –Kocaelilerle, Bitlislilerle de...

Hatırlamamak ne güzel – adı atlastan düşmüş bir köy müydü doğup büyüdüğüm yer? Berberlerin koyun kırkar gibi tıraşladığı kafamı ya da sokakları buram buramtezek tüten bir taşra kasabası?

Unutarak yaşıyorum zamanı... Her sabah 6.15'te Cevizlibağmetrobüs durağında başlıyorum güne.Kaybettikçe Remzileşiyor bedenim... Seyrediyorum...

Kentin iskeletinde kurulu evim. Duvarları baklakırı,kapısı İstanbul rengi. Gün be gün azalıyor yüküm. Boşalttığım her ev taşındığımdan büyük...

*istanbulüniversitesi
beyazıt kampüsü
merkez kütüphanesi
yabancı metinler bölümü
erkek lertuvaletiduarında
başlatıyorum özgürlüğümü:*

1

istanbul, 21 ocak
Remzi bir cumhuriyetir

2

ilelebeddöneceğiz
vardır bir hükmü zembereğin

3

gelmesin artık insanlar...
böyle olsun kaderimiz

4

kantar tartı baskül terazi
geleneği incitmeden öldürmeli kafiyeyi

Barbaros İRDELMEN

ŞİİRLER

Şiir

Duygulardan doğar
Doğrudur
Yalan yoktur içinde

Duygularla ve yalansız anlatmak
Sırrıdır ölümsüzlüğün
Tarihe gömülmez
Asırlarca yaşar şiirler...

Küçükyağ, 29 03 2017

ŞEB-ZİNDEDÂR

I.
aşk dedin, aşk'a götürüyüm seni
aden bahçesinin ırmakları gibi

II.
önceleri rüyamda görmüştüm
siyah bir kuşa benziyordu hüznün
şimdi ilk defa kucaklaşıyorum

III.
duvarda kalan tarihöncesi
özlem kokan kara gölgen

konduramadım beline
soğuk bir buse

kuş uçurtamadım sarı
lambanın şavkında
odanın dört metrelik tavanına

IV.
çünkü
gözlerin benden büyüktür yaşça

V.
sarılıkken birbirimize hüznü
şarkıları almasaydık koynumuza
koyunlarımız başkasına açıldığında
o şarkılar böyle seni koymazdı önüme

burnum bir sıradağ
sağından bir ırmak akar
solundan bir ırmak akar

VI.
köylüler nasıl ekiyorsa toprağı
tarlalar mahsul vermiyorsa üstelik
o yaz kuraklık hüküm sürüyorsa ve
hâlâ sevgi istiyorsa toprak köylüden

hangi taşralı esirger sevgisini topraktan
hangi rençber küser sarı saçlı buğdaylarına

benim işte
topraktan başka zanaat ve kanaat
bilmeyen köylü

VII.
ilkin anışımızdı hatırla
erken solmasın diye
şehirler betonla sular
fesleğenleri
gürgenleri
gelincik çiçeklerini

SAÇMA

Takvimler eskir, yağmurlar ıslanır
Ömür ne ki kısa bir ezberden başka
Ezberlerinizde rehin kalıyorum
Dün unuttuklarımı yarın hatırlarım nasılsa

*

Ne tuhaf, yaralanır da bazen hafıza
Buruşuk harflere döker içini insan
Çamurda temize çeker sustuklarını
Uzun bir uyku, derin bir karanlık
Kalabalığın itelemesine tahammül edilir fakat
Uçuruma çıkıyor her yol, her sokak

*

Ne zamandan beri bu gurbet
Hangi güne kadar yalnızız
Yazık örtümüz yok geceden başka
Sadece sağır bir gece yazık
Nasıl da fakiriz, nasıl da saçma

30 Nisan 2017

VIII.
şimdi o çocuklar sensiz koşuşturuyor bahçelerde

insanın nasıl doğması için bir şansızlığı
ölmesi için bir şansı varsa
sevmesi içinde bir vakti varmış

IX.
ve neden çok ama çok
uzaklara gidiyor gibiydi
bursa-kütahya seferinde
kucağında bebese uyuyan
kendisi ağlayan genç kadın

X.
biliyorsun
şairlere sadece haddi aşan azgınlar uyarlar
ta, sin, mim*

XI.
artık hiçbir gecebekçisi
bestelemeza dımı

Mayıs 2017

*Şuara Suresi. Şeb-zindedâr: Gece Bekçisi

GÜNLÜK

Osman Serhat ERKEKLİ

- 429
Kardeşim Özgür dedi ki: Hayatta hiçbir şey hayattan daha hayati değil.
- 430
Takvimler değişirken acele edilmese idi de ay isimlerini kendimize göre ayarlasa idik.
Mesela mayıs erik ayı, haziran kiraz ayı...
- 431
Kar Yağarsa Üşürüm adlı çocuk kitabı bulunan Özgür Coşkun'dan haber yok. Zeki K. Ergin'in arkadaşı idi, belki o bilir. Budak'a sordum. Ozan Telli yaşıyormuş.
- 432
Geçmiş temizlense biraz gelecek de temizlenir.
- 433
Bütün gece bir Kemal Sunal filminde oynadım. Hem oynadım hem seyr ettim.
- 434
Dinlemiyorlar ki duysunlar.
- 435
Yücel Kayıran ile konuştuk. Yaşadığı konut ile ilgili meselesi varmış. Fazla moral veremedim.
- 436
Bu yıl kış uzun sürdü. Malta erikleri çiçeklenmedi buralarda. Eskiden ekim kasımın güneşli günlerinde arılar gelirdi çiçeklerine.
- 437
Sevil diyor ki: Dünya dursun
Biz de duralım
- 438
Emel Güz'ün Tabiat Bende Değil adlı kitabı geldi. Epey geciken iyi bir kitap.
- 439
Ceyhan Erim, İsmet Tokgöz, Sevil Avcı benim evde oturduk; yemek yedik. Güzel sohbet oldu. Akşam ben sahilde Ozan Öztepe ve eşi Derya ile buluştum.
- 440
Bu evde ciğerlerim rutubetten zarar gördü. Ama kader beni başka evde de başka bela ile buluşturabilirdi...
- 441
Bu dünya bir sarhoş mektubu; anlamaya çalışmak gerekmez.

Çıktı!

Kar Güzeli

şiir

Hasibe Ayten

Ekin/Sanat Yayınları, Ankara, Mayıs 2017, 72 s

Engin HAMAMCI

SONRA KUŞLARLA FOTOĞRAF ÇEKTİRDİK

en iyi biz içlendik. sonra geçti
sonra yoruldu ayağımıza takılan taş
içimize hep içimize koştı taylar
unutur gibi yapalım bir ki üç
sonra geçsin

sonra hep geçer...

derisi kalktı hayatın. biz yine içlendik
sonra o kadim bağ girdi kapımızdan
yakamızda karanfil bacamızda duman
müjde verdi suyun makamından

sonra kuşlarla fotoğraf çektirdik

Darıca, Haziran 2017

Eren İMRE

BOŞUNA YIKAMA MÜJGAN

Kâğıtlar beyazdır müjgan
Kelimeler kara
Kirlenmek beyaza mahsus değil halbuki
Bazı kelimeler de sinsi, belli etmez kirlendiğini

Ustalar ölür bir gün müjgan.
Sonra kalan çıraklar
Usta olurlar öldükten sonra.
Ben ölünce mezartaşıma
Çırak olarak öldü yaz müjgan,
Olmaz olsun
Sevmek kelimesini söyleyemeyen usta.

Kâğıda bile yazılmamışken
Kirlenir mi bir kelime?
Yalanlarla kâğıtları da kirlittim
Kelimeleri de.
Boşuna yıkama müjgan,
Sadece kelimeler silinir kâğıtlardan.

Çıktı!

Sözcükler Çocuklar Kadar Masum

şiir

Mehmet Tektemur

Komşu Yayınları /YasakMeyve, İstanbul, Mayıs 2017, 72 s

ŞAİRİN ÖLÜMÜ

yazdıklarım yayımlanırsa ne iyi
yayımlanmazsa market önlerinden daha az karton toplarız
kışlık yakacağımız bollaşır
çocuğun annesini nasıl yaktığına şahit oluruz
nasıl yandıklarına
vuslat desek çok da görgüsüz oturmaz

sabahı edersem ne iyi
edemezsem birkaç hafta sonra bulunurum
kimse kimsenin acısına misafir gitmez bir çağ bu
diyelim ki
sabahı etmek kimileri için zaferdir
yenilgi veya zarardır
aksak adımlarla kirayı yukarı çıkarana

yazacaklarım yayımlanırsa ölürüm belki de
ölmüş bir insandan okumak zevk verir bazılarına
ne iyi ettik kadehleri tatsız dudaklara meze olurlar
diyelim ki
en iyi kutlamalar ölümünden pay alanlarca yapılır
falanca yerde falanca saatte
falanca kişiyi anma gecesinde
üzgün bakışlı birkaç saat zor gelmez oyunculara

diyelim ki
ne diyelim?
yayımlanırsa ne iyi
yayımlanmazsa dilimiz gelişir
yeni sıfatlar buluruz

İNSİCAM

sen bu şiirdeki ceylanların hâlini sorarsın
yani deri güle batar, hatıra tersinden birikir zamanda
erir mayolar yapışır güneşin hayaletleri yaraya
sere serpe limonatasını yudumlar plajda melâl

berberin tatar gözleriyle uyanırım aynada
ölüm şuraya cambazlarını bırakır da gider, kalırım
ağdan bir tepsi elimde yetişsem ne büyük hayatınız
bir çelebiiyle lalenin rengine bahse tutuşurum aşktan

gölgeler taşlıkta soyunur, fizikle yürür üstüme halk
boşluğum sana bir avlu daha doğurur yasadan
en taklacı güvercinim kediler ağzında

yağmuru 250 ml'lik şişelere doldurup fırlarım çarşılarla
kent en işlek caddesinde bir maktul ki sanırsınız
(- hayır, yanıldınız! katiline filan sarılmıyor)

bozacının sesi tavaf etsin isterdim kışı, bırak
somalili korsanlar kaçırсын senin de uykularını

S'AÇILMIŞ YÜREĞİMİZDEKİ K'ANSIZLAR

I
kanayan sen, yara ben
s'açılmış yüreğimizdeki bu k'ansızlar da kim

II
anlatamadım
kelimeleri sahi olan birine de
-sözsüzün- denilmez
bilirim

III
dilimde anlaşılmamışsam
dünya anlasa ne yazar
kırılsa gökyüzü elimde
parçalansa ses
bir daha gelmeseydi pencereye serçe
küsse dağlar
yağmur ağlasa gözlerimde
düşmeseydi avucuma Berfinler
acı vermez
s'açılmış yüreğimizdeki k'ansızlar kadar

IV
yüreğim
eşikte beklerken ölümü
ne geride kalan sandalye
ne pencere
vedalaşmaya hazır
bir avuç toprak
kaç insan
yaşamla ölüm arasında
nerede susar hayat?

V
dokunsam s'açılırsın yüreğim
mavi tenli bir g'Ece'ye
Ama işte seksen beşindeyim ve biliyorum...
Ölüyorum.*
olsun.

yaşamak içinde olduğumuz an
yanaşsın dudağımıza temmuz buz gibi bir mevsimle
ılık ılık işlesin içimize dağlar
aksın parmak uçlarımızda nehirler
dökülsün başımıza gökyüzü
erisin dudaklarımızda ölümüne uzanmış kelimeler
kurusun tenimiz, sürünsün dilimiz
nasıl olsa s'açılmış yüreğimizdeki k'ansızlar peşimizi
[bırakmayacak

*JorgeLuisBorges /Anlar

SOĞUK SİYAH

çünkü
ölümle açıldığında o gıcırdayan kapı
hangimiz önce geçip -soluk mavi çizgi- dikenli teller
uzak yangınlar ve kızgın limanlar kaldı bir de.

bu tren içimizden -*paramparça*- her gün
kalkıp dönüyor yeniden biletsiz bir yolcuyla
yorgun hafızamın köşe taşları bomboş bir düzlükte
paltosunda yok bir adam olmalısın konuşurken kendinle
biliyorum
dört duvara toslarken her gece
kendi sahilindesin
kendi rüzgârında takılıp kalmış bir yelkenli

her gün başka bir şarkıda keşfediyorum melankoli nedir
nasıl geçer sığırcıklar iki apartman arasından
yara almadan
her kıpırdanış yokluğunu yoklarken
kokla, belki tanırsın kokusundan
anılar, hatırlamak ve midene giren sancı
geçip giden -*ölmek yeni bir şey değil*- üzerimizden

*uzanıp dokunmak için göğün tenine
adam en çok ellerinden vuruluyor
düşüyor dimdik*

sessiz ağlıyorsun kimsenin umuru değil
kimse duymuyorsa sesin düpedüz cinnet
*biraz kırgınım, biraz sorular, biraz her şeyden bir parça
sevişken sokaklarda karartma geceleri*

üç taş oynamıştık en son, üç yalan, üç kaçak söz
düşün mis kokulu akasya bahçesinde
körebe saklambaç demirden kaydırak

bahar gelir demişlerdi beklersen
umuttur her ses
sonrasında çağla mevsimi...

bu hüznün fazla dedim
eğ, saçlarımı son kez
son kez öpüp öleceğim
ölmeden ağaçlar, denizde kum, dilimde söz.

SEVİNÇLE

Fatmafunda Hatiboğlu'na

Al beni götür güzel deniz Marmara
Sahi, Büyükada'ya çok mu yolum
Fatmafunda!

Dalgalar dansında martılar mırıldanıp durur
hava da açık, çarşaf gibi deniz uykusunda.

Şimdi okul dönüşü Büyükada'da,
market alışverişinden sonra
dönüş yolunda geçtiğim
iki yanı akasya, ıhlamur ağaçlarıyla
dizili arka caddede
oturduğum banka.
Elimde bir bağ nergis,
bir de *Üzümün Sevinci*.

Sözcüklerin,
dudaklarımdan çıkar çıkmaz
şiir kuşlarım havalandı sevinçle
martılara ulaştı sevinçle
kalbim çiçek açtı sevinçle
Bir ebemkuşağı altında kaldım birden,
birden yağmur sağnağı gibi sevinçle...

Şiir dediğim elle tutulmuş
sevgi kafesime girse de.
Gözümün önündeydiniz,
yüzünüz güleç, sevinçle;

Sevinçle yürüdüm eve doğru
Sevinçle tuttum kalbimi ellerinden
Kapısı kendiliğinden açılıverdi evimin
Masama kırmızı güller konmuş
Yaseminler pencereimde.

*“Şiirle yaşamak buydu ha,
Demek, yaşamın her anı coşku ve şiir dolu*

Beni de aldı içine.”

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi- BURSA)	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		